

## Informatie & reserveringen

### Afdeling publiekscontacten

T (020) 5 310 380  
publiekscontacten@jhm.nl  
www.jhm.nl

Maximale groepsgrootte per rondleiding: 20 (meerdere groepen tegelijkertijd mogelijk)

Maximale groepsgrootte per educatief programma: 32 (m.u.v. het programma *Joods?!*: 30 leerlingen)

Rondleiding per uur: € 45 (excl. entree)  
Kosten educatieve programma's: op aanvraag  
Reserveringskosten: € 2,50

JHM, Grote Synagoge.  
Foto: Liselore Kamping



## Educatief materiaal

Onderstaand materiaal is verkrijgbaar als voorbereiding op een bezoek aan het JHM en/of de Hollandsche Schouwburg, of als ondersteuning bij het lesgeven over joodse religie, geschiedenis en cultuur en het maken van werkstukken en spreekbeurten.

### Lespakket JHM Kindermuseum

(basisonderwijs)  
De afdeling educatie van het JHM heeft voor de midden- en bovenbouw twee lespakketten samengesteld ter voorbereiding op een bezoek aan het JHM Kindermuseum:

- **Thuis bij de familie Hollander en Max de Matze** (voor middenbouw)
- **Max de Matze en zijn broodfamilie** (voor bovenbouw)

Kosten: gratis

### Informatiemapje jodendom

Voor leerlingen (10-15 jaar) is een informatiemap beschikbaar met vijf verschillende informatievelen: synagoge en dagelijks leven; joodse feestdagen; oorlog, vervolging en overleving; Israël en zionisme; joodse geschiedenis. Deze informatiemap kan behulpzaam zijn bij het maken van werkstukken.  
Kosten: € 3,40 (excl. porto)

### Joodse identiteit

(bovenbouw voortgezet onderwijs)  
Het Actuele Onderwerpenboekje *Joodse identiteit* geeft antwoorden op de vraag wat het betekent om joods te zijn. Kosten: € 3,25 (excl. porto)

### Jodenvervolging

(bovenbouw voortgezet onderwijs)  
Het Actuele Onderwerpenboekje *Van isolement tot moord* behandelt de jodenvervolging tijdens de Tweede Wereldoorlog. Kosten: € 1,50 (excl. porto)

### Hollandsche Schouwburg

(bovenbouw voortgezet onderwijs)  
De geschiedenis van de Hollandsche Schouwburg is beschreven in het Actuele Onderwerpenboekje *Geen voorstelling van te maken*. Kosten: € 2,50 (excl. porto)

### DVD Hollandsche Schouwburg

De dvd *Geen voorstelling van te maken* (inclusief docentenhandleiding) biedt ruim drie uur aan informatie en getuigenissen van overlevenden en ooggetuigen van de voormalige deportatieplaats de Hollandsche Schouwburg.  
Kosten: € 15 (excl. porto)



## Volwassenen

### Permanente tentoonstellingen

#### Rondleiding Religie en Geschiedenis

In de Grote Synagoge kunt u de bijzondere synagogale sfeer ervaren en wordt verteld over de joodse **religie**. Op de galerijen van deze voormalige synagoge wordt de **geschiedenis van de joden in Nederland 1600-1900** behandeld. Als vervolg hierop komt op de galerijen van de Nieuwe Synagoge de **geschiedenis van de joden in Nederland 1900-heden** tot leven met behulp van objecten en historische filmbeelden. In de multimediale opstelling worden aan de hand van vijftien thema's en persoonlijke verhalen de belangrijkste ontwikkelingen geschetst. Het is ook mogelijk alleen op het thema religie of geschiedenis te worden rondgeleid.

#### Rondleiding Hoogtepunten in het JHM

Het JHM bevindt zich in een gebouwencomplex van vier historische monumentale synagogen. In drie hiervan (de Grote Synagoge, de Nieuwe Synagoge en de Obbene Sjoel) zijn vaste en wisselende tentoonstellingen ingericht. Tijdens deze highlight-tour krijgt u in elke ruimte een korte introductie. Na afloop van de rondleiding kunt u terugkeren naar juist die tentoonstelling die u het meest interesseert.

#### Rondleiding Hollandsche Schouwburg

In de voormalige deportatieplaats de Hollandsche Schouwburg wordt stilgestaan bij de geschiedenis van vervolging en verzet. Het monument op de binnenplaats wordt bezocht, evenals de tentoonstelling op de eerste verdieping.

< Binnenplaats van de Hollandsche Schouwburg.

Foto: Pauline Prior



Chanoekia, Pieter Robol II, zilver, Amsterdam, 1753.  
Bruikleen NIHS, Amsterdam

### Wisseltentoonstellingen

In het **Prentenkabinet** en op de begane grond van de **Nieuwe Synagoge** worden wisselende tentoonstellingen georganiseerd. Rondleidingen en inleidingen op aanvraag. Voor de agenda zie [www.jhm.nl](http://www.jhm.nl)

### Overig

#### Wandelingen door joods Amsterdam

Verschillende begeleidde stadswandelingen voeren u door het joodse Amsterdam van toen en nu. U kunt kiezen uit vijf gevarieerde thema's:

- De oude jodenbuurt
- Literaire wandeling: Meijer, Menasse, Multatuli en meer
- Religieus leven
- Diamanthandel
- Langs stenen herinneringen (wandeling langs monumenten m.b.t. de Tweede Wereldoorlog)

#### Rondleiding Portugese Synagoge

Deze indrukwekkende synagoge uit 1675 ligt tegenover het JHM en is nog steeds in gebruik. Het gebouw is geheel in authentieke staat en vormt een mooie aanvulling op een bezoek aan het JHM.

Educatieve programma's & rondleidingen

joods historisch museum

Basisonderwijs • Voortgezet onderwijs • Volwassenen

Dagelijks open van 11.00 tot 17.00 uur  
Het JHM Kindermuseum is geopend voor schoolgroepen op werkdagen van 9.30-12.00 en 13.00-15.00 uur (m.u.v. woensdagmiddag)

Gesloten op Joods Nieuwjaar (30 september en 1 oktober 2008) en op Grote Verzoendag (9 oktober 2008)

joods historisch museum

Postbus 16737  
1001 RE AMSTERDAM

Bezoekers  
Nieuwe Amstelstraat 1

T (020) 5 310 310  
F (020) 5 310 311

info@jhm.nl  
www.jhm.nl

In deze folder vindt u alle mogelijkheden voor een begeleid groepsbezoek in het Joods Historisch Museum. In het voormalige synagogencomplex waar het JHM gevestigd is, kunt u kiezen voor de vaste presentaties, de wisseltentoonstellingen en het JHM Kindermuseum. Op loopafstand van het JHM kunnen de Hollandsche Schouwburg en de Portugese Synagoge worden bezocht. Daarnaast zijn er verschillende themawandelingen door joods Amsterdam.

**De afdeling educatie van het JHM streeft naar toegankelijkheid van het museum-aanbod voor jong en oud. De programma's die zij ontwikkelt zijn altijd gericht op kennisoverdracht, dialoog en ontmoeting, met als doel het begrip voor culturele diversiteit te vergroten. Het nuanceren van stereotiepe beelden speelt hierbij een belangrijke rol. De programma's voor het basisonderwijs passen bij de door het Ministerie van OCW geformuleerde kerndoelen 'kunstzinnige oriëntatie', 'Nederlands' en 'oriëntatie op jezelf en de wereld'. Programma's voor het voortgezet onderwijs sluiten aan bij de kerndoelen en eindtermen voor de maatschappijvakken, geschiedenis, religie en CKV.**

**De afdeling publiekscontacten geeft graag informatie over de allernieuwste educatieve programma's, rondleidingen en combinatiemogelijkheden (indien gewenst met een 'kosher style' lunch in het Museumcafé). Voor het reserveren van begeleid groepsbezoek, het bestellen van educatief materiaal, en het aannemen van zelfstandig groepsbezoek kunt u contact opnemen met de afdeling publiekscontacten: (020) 5 310 380 of publiekscontacten@jhm.nl.**

Informatie vindt u ook op de website: [www.jhm.nl](http://www.jhm.nl)

## Basisonderwijs

### JHM Kindermuseum

(groep 5 t/m 8)

In het Kindermuseum woont de joodse familie Hollander. In de verschillende kamers van hun huis laat de familie zien wat belangrijk is in de joodse traditie: dat mensen zelf verantwoordelijk zijn voor de wereld waarin ze leven en dat iedereen daaraan kan bijdragen op zijn of haar eigen manier. Alledaagse onderwerpen zoals eten, studie, herinneringen, muziek en dromen komen aan de orde. Het is een huis om je thuis te voelen, wie je ook bent. Een huis om je te vermaken, te leren over jezelf en over anderen. Kinderen krijgen een veelzijdig beeld van wat joods zijn is en zullen merken dat er naast verschillen ook overeenkomsten zijn met hun eigen leefwijze en tradities. Het museumbezoek kan op school worden voorbereid met een gratis lespakket voor de midden- of bovenbouw.

### Combinatieprogramma JHM Kindermuseum en Hollandsche Schouwburg

(groep 7 en 8)

In dit programma maken leerlingen kennis met zowel het vervolgingsverleden als de levende joodse cultuur. In de voormalige deportatieplaats de Hollandsche Schouwburg wordt de jodenvervolging in de jaren 1940-1945 behandeld aan de hand van het verhaal van een joodse jongen die zijn deportatie overleefde. Kinderen ronden het bezoek af door het plaatsen van een tulp met een persoonlijke boodschap. Na drie kwartier pauze gaat het programma verder in het Kindermuseum van het Joods Historisch Museum. Hier maken leerlingen in een programma van twee uur kennis met de levende joodse cultuur.

### Lespakket JHM Kindermuseum

De afdeling educatie van het JHM heeft voor de midden- en bovenbouw twee lespakketten samengesteld ter voorbereiding op een bezoek aan het JHM Kindermuseum:

- **Thuis bij de familie Hollander en Max de Matze** (voor middenbouw)
- **Max de Matze en zijn broodfamilie** (voor bovenbouw)

Kosten: gratis

# Kindermuseum



Max de Matze, 2006 © Studio Ram Katzir

## Voortgezet onderwijs

### Joods?!

Het educatieve programma *Joods?!* vergt een actieve inbreng en zelfwerkzaamheid van de leerlingen en sluit aan bij de kerndoelen en eindtermen voor het voortgezet onderwijs. Thuis of op school werken zij met de website van het JHM, in het museum zijn zij zelf even de rondleider en houden ze een korte presentatie. Via de verschillende onderdelen krijgen zij een gevarieerd beeld van 'joods' in Nederland. Het lespakket bevat een docentenmap met lesbrief, achtergrondinformatie, docentenhandleiding en de dvd *Rond'lijden'?*. Voor iedere leerling is er een eigen informatie- en verzamel dossier.

### Hollandsche Schouwburg: Kwaad in eigen straat

(onderbouw)

Het educatieve programma *Kwaad in eigen straat* vindt plaats in de voormalige deportatieplaats de Hollandsche Schouwburg. Het heeft als doel leerlingen te laten nadenken over hun eigen verantwoordelijkheid in de samenleving, waarbij zij een link leggen tussen de geschiedenis van de jodenvervolging en het heden. De leerlingen voeren opdrachten uit, bekijken beeldmateriaal en nemen deel aan een discussie. Het bezoek wordt afgesloten bij het monument op de binnenplaats. Wij adviseren leerkrachten het bezoek op school voor te bereiden met behulp van het lespakket (inclusief dvd). De dvd *Geen voorstelling van te maken* biedt informatie en getuigenissen van overlevenden en ooggetuigen van de Hollandsche Schouwburg.

### JHM Kindermuseum

(brugklas)

Zie basisonderwijs.

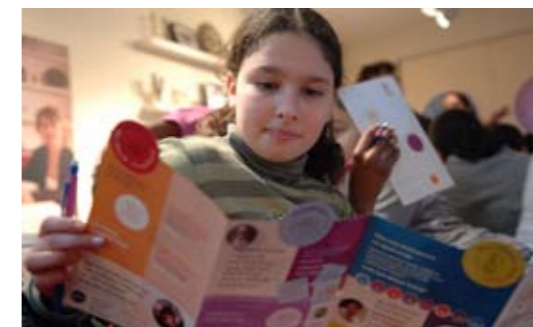
> Leerling in het JHM Kindermuseum. Foto: Chris van Houts

### Rondleiding Religie en Geschiedenis

In de Grote Synagoge maken leerlingen kennis met allerlei aspecten van de joodse religie. De Tora, het verloop van een synagogedienst en de verschillende joodse feestdagen zijn onderwerpen waar de rondleider over vertelt. Op de galerijen van de Grote Synagoge staat de tentoonstelling over de **geschiedenis van de joden in Nederland 1600-1900**. Waar kwamen de joodse immigranten vandaan en waarom vestigden ze zich in Nederland? Leerlingen maken kennis met een andere cultuur in de Nederlandse samenleving en ontdekken overeenkomsten. Als vervolg hierop komt op de galerijen van de Nieuwe Synagoge de **geschiedenis van de joden in Nederland 1900-heden** tot leven in een multimediale opstelling. Het JHM wil niet alleen de geschiedenis laten zien maar ook een relatie leggen met hedendaagse ontwikkelingen en thema's als integratie en het behoud van eigen identiteit. Leerlingen leren actuele gebeurtenissen in een historische context te plaatsen. Het is ook mogelijk alleen op het thema religie of geschiedenis te worden rondgeleid.

### Rondleiding Wisseltentoonstellingen

In het **Prentenkabinet** en op de begane grond van de **Nieuwe Synagoge** worden wisselende tentoonstellingen georganiseerd die vooral voor het vak CKV interessant zijn. Afhankelijk van de tentoonstelling wordt een educatief programma aangeboden.



Leerlingen tijdens het programma *Joods?!* in de Grote Synagoge

### Rondleiding Portugese Synagoge

Tegenover het Joods Historisch Museum ligt de Portugese Synagoge uit 1675. Tijdens de rondleiding wordt uitleg gegeven over dit indrukwekkende gebedshuis, dat in authenticiteit staat is en nog steeds wordt gebruikt. De geschiedenis van de Portugese joden in Nederland komt aan bod.

### Wandeling door de joodse buurt

Speciaal voor het voortgezet onderwijs is er een korte wandeling die belangrijke monumenten in joods Amsterdam met elkaar verbindt. De wandeling begint bij het Hoogduitse synagogencomplex van het JHM en gaat o.a. via de Dokwerker en het Wertheimpark naar de Hollandsche Schouwburg. De Hollandsche Schouwburg kan aansluitend ook zelfstandig worden bezocht.

**Programma's op het internet: [www.jhm.nl](http://www.jhm.nl)**

### CKV-1 Leven? of Theater?

(HAVO/VWO)

De joodse kunstenaar Charlotte Salomon (1917-1943) liet een indrukwekkend kunstwerk na. In meer dan 1000 waterverfschilderingen verbeeldde zij haar hele leven, waarbij ze gebruik maakte van muziek, literatuur, theater en poëzie. Op 26-jarige leeftijd werd zij in Auschwitz vermoord. Leerlingen kunnen op de website kennis maken met het volledige levenswerk van Charlotte Salomon. Er is daarnaast een aantal opdrachten samengesteld waarmee zij actief het leven en het werk van Charlotte kunnen bestuderen.

### Groeten uit 1900

(VMBO)

Het programma 'Groeten uit 1900' is een geschiedenisles waarbij de nadruk ligt op sociaal-economische veranderingen in Nederland rond 1900 en het aandeel dat de joden hierin hadden. Deze periode en ontwikkelingen vormen een verplicht onderdeel van de examenstof voor het vak geschiedenis. Het programma is onderdeel van het 'Geheugen van Nederland', een digitaal project van het Ministerie van OCW.